

NOTAT

Implementering af ungepakken

Folketinget har før sommerferien vedtaget den såkaldte ungepakke ”Flere unge i uddannelse og job”. I dette notat kan du læse nærmere om målene med ungepakken og de konkrete ændringer, som den får for kommunerne, herunder få et overblik over de økonomiske konsekvenser.

Formålet med ungepakken er at understøtte, at alle unge får mulighed for et liv med uddannelse og job. I dag er ca. 10.000 unge mellem 15 og 17 år hverken i gang med uddannelse eller job.

Gevinsterne for den enkelte unge og samfundet er store, hvis det lykkes at få flere unge i gang. Unge med uddannelse klarer sig bedre på arbejdsmarkedet end unge uden uddannelse. De er mere i job, tjener flere penge gennem livet, bliver mindre ledige, og hvis de mister deres job, finder de hurtigere et nyt.

Initiativerne i ungepakken skal give kommunerne flere redskaber til at hjælpe de unge i gang og sikre en bedre overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelser.

Ungepakken betyder, at der er store forventninger til, at kommunerne leverer resultater på ungeområdet. Der er derfor behov for en fokuseret indsats på tværs af de kommunale forvaltninger.

På den baggrund har KL netop inviteret kommunerne til at deltage i nedenstående to projekter, der skal være med til at understøtte kommunernes indsats på ungeområdet.

- Et politisk partnerskabsprojekt om en mere helhedsorienteret ungeindsats på tværs af de kommunale forvaltninger.
- Et fagligt projekt om implementering af ungepakken.

Den 30. juni 2010

Jnr 02.22.00 P22
Sagsid 000208767

Ref JBJ
jbj@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/9

Nærmere information om begge projekter er tilgængelig på www.kl.dk/unge.

Derudover indbyder KL i efteråret 2010 til to arrangementer, der sætter fokus på de unge. Det gælder:

- KL's ungespot den 22. september, se <http://www.kl.dk/Born-og-unge/Artikler/73150/2010/06/KLs-Ungespot---invitation-til-22-september-2010/>
- Konference om Ungdomsuddannelse til alle den 15. oktober, se <http://www.kl.dk/ledelse/Artikler/73103/2010/06/UTA--konference-Ungdomsuddannelse-til-alle/>

Indholdet i ungepakken

Ungepakken indeholder en række initiativer på både Beskæftigelsesministeriets og Undervisningsministeriets område. Blandt de vigtigste kan fremhæves:

- Vurdering af uddannelsesparathed for alle unge
- Opfølgning på uddannelsesplan med mulige økonomiske sanktioner
- Omlægning af børnefamilieydelsen til en ungeydelse for de 15-17-årige
- Øget vejledning ved overgang til ungdomsuddannelse
- Mulighed for at give beskæftigelsesrettede tilbud til 15-17-årige
- Aktiveringstilbud efter 1 måned til 18-19-årige
- Særligt tilskud til en aktiv beskæftigelsesindsats over for unge
- Mere fleksible mentorordninger

Der vil være behov for en tæt koordination internt i kommunen i forhold til disse initiativer. Det gælder ikke mindst i samspillet mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning og jobcentret, der begge får nye muligheder i forhold til de unge.

Nedenfor gennemgås indholdet af de væsentligste ændringer.¹

---

¹ Ændringerne på Beskæftigelsesministeriets område er gennemført ved lov nr. 431 af 28. april 2010.

Ændringerne på Undervisningsministeriets område er gennemført ved lov nr. 641 af 14. juni 2010.

Undervisningsministeriets område

Opfølgning på uddannelsesplan

Det bliver et krav for de 15-17-årige at overholde deres uddannelsesplan. Uddannelsesplanen kommer til gengæld til at kunne rumme aktiviteter, som kan være af både uddannelsesmæssig, beskæftigelsesmæssig eller almen karakter. Kommunen skal holde øje med, om den unge følger uddannelsesplanen. Hvis det ikke sker, skal kommunen kontakte den unge og forældrene og evt. justere planen. Opgaven træder i kraft den 1. januar 2011.

Uddannelsesparathed

Vurderingen af uddannelsesparathed er et omdrejningspunkt i Folketingets ungepakke. Vurderingen gennemføres i dag for unge, som ønsker at gå i gymnasiet, men skal udvides til også at omfatte unge på erhvervsskoler. Kommunerne har via Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) fået hovedkompetencen til at foretage vurderingen af uddannelsesparathed. Opgaven træder i kraft den 1. januar 2011.

Øget vejledning i overgangen til ungdomsuddannelse

Ungdommens Uddannelsesvejledning får en særlig forpligtelse til at følge de unge, der vurderes at være i risiko for ikke at påbegynde den valgte uddannelse efter sommerferien. Det sker gennem vejledning og i et tæt samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne og gennem en række aktiviteter, som skal sikre en sikker overgang indtil den unge er på plads i sin ungdomsuddannelse. Opgaven træder i kraft den 1. januar 2011.

Etablering af øvrige kommunale tilbud

Hvis den unge vurderes som ikke-uddannelsesparat, så skal kommunen iværksætte et særligt forløb, som skal gøre den unge uddannelsesparat. Det kan være et forløb med almen faglig kvalificering, personlig udvikling, vejledning, praktik eller lignende, som modner den unge til at begynde på en uddannelse. Opgaven træder i kraft den 1. januar 2011.

Overgang fra 10. klasse til erhvervsuddannelse

Kommunerne får mulighed for at købe 10. klasseforløb på erhvervsskoler samt gennemføre kombinerede 10. klasse og erhvervsuddannelsesforløb i samarbejde med erhvervsskoler efter 20/20-modellen. Sidstnævnte betyder, at 20 uger af 10. klasse gennemføres i kommunen og 20 uger gennemføres på erhvervsskolen som erhvervsuddannelse. Opgaven træder i kraft den 1. august 2010.

Udvidelse af mentorordningen

Mentorordningen for unge i folkeskolen bliver udvidet til at omfatte unge i både 9. og 10. kl. samt på overgangen til en ungdomsuddannelse. Beskæfti-

gelsesministeriets regler for mentorordninger til unge gøres mere fleksible, så de kan spille hensigtsmæssigt sammen med UU-vejledningens mentorordning. Ændringen af UU-vejledningens mentorordning træder i kraft den 1. august 2010.

Bortfald af krav om vejledning

Som led i udmøntningen af ungepakken sker der et bortfald af lovkravet om, at vejledning skal påbegyndes i 6. kl. Kommunerne forudsættes herefter i 6. kl. kun at give vejledning i ganske særlige tilfælde. For så vidt angår 7. klasse forudsættes den individuelle vejledning givet til elever med særligt behov herfor. Det vil være op til kommunen selv at afgøre, på hvilket klassetrin kollektiv vejledning, fx om uddannelsessystemet, skal påbegyndes. Ændringen træder i kraft pr. 1. august 2010.

Øget målretning af vejledning til elever med særlige behov

Kommunerne skal desuden spare penge på vejledningen til unge uden særlige behov for vejledning. Undervisningsministeriet har på grundlag af en undersøgelse forudsat, at kommunerne kan spare 17,5 mio. kr. i 2011 og 35 mio. kr. i 2012 ved at målrette vejledningen til unge som har særlige behov for vejledning i 8.-9. klasse, 10. klasse og unge uden for skolen. Ændringen træder i kraft pr. 1. januar 2011.

Samtidig opretter staten en e-vejledningsportal, som de kommunale UU-centre kan henvise til, hvis man vurderer, at en ung ikke har særlige behov for vejledning. Besparelspotentialet skal således bl.a. realiseres på denne måde, hvorfor det er vigtigt, at UU-centret også benytter muligheden for at henvise til den statslige e-vejledningsportal. E-vejledningsportalen skal efter planen være parat pr. 1. januar 2011, jf. ovenfor.

Omlægning af børnefamilieydelsen til en ungeydelse.

Parallelt med ungepakken, men i en mindre forligskreds, er børnefamilieydelsen for de 15-17-årige ændret til en ungeydelse. Kommunerne kan tilbageholde denne, hvis den unge ikke følger sin uddannelsesplan. Ordningen er kommunens sanktionsmulighed, hvis den unge ikke overholder sin pligt til at være i uddannelse, arbejde eller lignende. Ordningen træder i kraft pr. 1. januar 2011.

Videreførelse af vejledningsopgaver i UU

Som led i ungepakken har Folketinget besluttet at videreføre de hidtidige initiativer på UU-området fra globaliseringsaftalen i 2007. Det drejer sig om tidlig og differentieret vejledning, mentorordning for særligt udsatte og systematisk opsøgende indsats efter folkeskolen for unge op til det fyldte 25. år.

Beskæftigelsesministeriets område

Aktiv indsats til 15-17-årige

Hidtil har der som hovedregel ikke været mulighed for at give beskæftigelsesrettede tilbud til unge under 18 år – bortset fra forsørgere under 18 år, som modtager kontanthjælp og særligt udsatte unge. Kommunerne får nu mulighed for at give beskæftigelsesrettede tilbud til alle unge 15-17-årige, der ikke er i uddannelse eller job, og hvor kommunen vurderer, at den unge har behov for en beskæftigelsesrettet indsats.

Tilbuddet kan være i form af vejledning og opkvalificering eller virksomhedspraktik (efter LAB kap. 10+11). Deltagelse i aktivering giver ikke den unge ret til at modtage en offentlig forsørgelsesydelse, men hvis den unge i forvejen har ret til en sådan ydelse, bevares denne ret. De unge kan få udbetalt op til 1.500 kr. om måneden i hel eller delvis godtgørelse for anslåede udgifter til deltagelse i aktivering. Ordningen træder i kraft den 1. august 2010.

Bedre datagrundlag for ungeindsatsen

Beskæftigelsesministeriet og Undervisningsministeriet etablerer i fællesskab et datagrundlag, der sammenholder oplysninger fra forskellige offentlige registre om de unges uddannelse, arbejdsmarkedstilknytning og deltagelse i aktive tilbud. Etableringen af det fælles grundlag medfører ikke yderligere krav til registreringer i kommunerne.

Læse-skrivetest til personer under 30 år

Unge under 30 år med folkeskolen som højest fuldførte uddannelse skal med virkning fra den 1. maj gennemgå en læse- og skrevetest, hvis jobcentret vurderer, at de har behov for det. Udeblivelse fra testen skal sanktioneres efter gældende regler på henholdsvis kontanthjælps- og dagpengeområdet.

Testen forventes at afdække et behov for opkvalificerende læse- og skrivekurser for de unge. Til det formål er der afsat en statslig pulje på 25 mio. kr. årligt i årene 2010-13. Puljerne administreres af beskæftigelsesregionerne og fordeles efter først-til-mølle-princippet. Midlerne for 2010 er fordelt.

Mere fleksibel mentorordning

Mulighederne for at jobcentret kan yde mentorstøtte bliver fremover mere fleksible. Tidligere har der kun kunnet ydes mentorstøtte til særligt udsatte unge under 18 år, mens unge mellem 18 og 30 år ikke har kunnet få mentorstøtte til uddannelse på ordinære vilkår.

Fremover kan jobcentret yde mentorstøtte til alle unge under 18 år, der får et beskæftigelsesrettet tilbud, jf. afsnittet ovenfor om aktive tilbud til unge 15-17-årige. Samtidig bliver det muligt at give unge mellem 18 og 30 år, der tidligere har været omfattet af en indsats i jobcentret, tilbud om mentorstøtte til uddannelse på ordinære vilkår, hvis jobcentret vurderer, at de har brug for støtte til at få en god start på uddannelsen. Ordningen træder i kraft den 1. august 2010.

Strakstilbud til 18-19-årige

Unge 18-19-årige skal nu i aktivering efter senest 4 ugers ledighed, hvor det tidligere var efter 13 ugers ledighed. Den fremrykkede aktivering er vedtaget ved lov og trådte i kraft den 1. maj 2010. Reglen om tidlig aktivering er tidsbegrænset frem til den 31. december 2011.

Derudover er der administrativt oprettet en særlig tilskudsordning, som kommunerne kan få del i ved en særlig tidlig indsats over for unge 18-19-årige. I alt er der afsat en pulje på 20,7 mio. kr. til formålet. Hver kommune har fået udmeldt en tilskudsramme inden for puljen, der udgør det maksimale beløb, som kommunen kan få udbetalt i tilskud. Den enkelte kommunes tilskudsramme fremgår af <http://www.ams.dk/Reformer-og-indsatser/Aftaler/Ungeindsatsen/Strakstilbud.aspx>

Som betingelse for at få den maksimale andel af tilskuddet skal kommunerne leve op til alle nedenstående tre mål for indsatsen. Hvis kommunen ikke opfylder alle mål, udløser hvert opfyldt mål en andel af det maksimale tilskud. Det fremgår af parenteser ud for hvert mål, hvor stor en andel af det maksimale tilskudsbeløb, som det enkelte mål udløser.

Mål 1: 85 pct. af de nyledige 18-19-årige får en individuel samtale efter senest 1 uge (udløser 20 pct. af det maksimale tilskud).

Mål 2: 85 pct. af de ledige 18-19-årige får individuelle samtaler mindst hver måned (udløser 33 pct. af det maksimale tilskud).

Mål 3: 70 pct. af de nyledige 18-19-årige får et aktiveringsforløb senest efter 2 ugers ledighed (udløser 47 pct. af det maksimale tilskud).

Kommunerne måles på de tre mål i perioden 3. kvartal 2010-4. kvartal 2011. Kommunerne får automatisk udbetalt tilskuddet efter afslutningen af indsatsperioden.

Ny chance til unge

Der er afsat en samlet pulje på 70 mio. kr. i 2010 og 2011 til, at kommunerne kan yde en særlig virksomhedsrettet indsats over for unge langtidsledige. Målgruppen for initiativet ”Ny chance til unge” er dagpengemodtagere og

kontant- og starthjælpsmodtagere i match 1 og 2 under 30 år, som har mere end 12 måneders sammenhængende ledighed.

Kommunen får udbetalt et aconto tilskud, der svarer til kommunens maksimale tilskudsramme inden for puljen i hvert af årene 2010 og 2011. Beløbet er baseret på den enkelte kommunes andel af personer i målgruppen.

Inden for det maksimale tilskud får kommunen et tilskud på 20.000 kr. for hver *ekstra* fuldtidsperson, der er i aktivering på en virksomhed (virksomhedspraktik eller løntilskudsjob). Der udbetales kun tilskud for helårspersoner i målgruppen ud over det antal helårspersoner, der var i virksomhedsrettet aktivering i 4. kvartal 2009. Dette er fastsat for at sikre, at tilskuddet går til en indsats udover den hidtidige virksomhedsrettede indsats.

Yderligere information om Ny chance til unge kan hentes på <http://www.ams.dk/Reformer-og-indsatser/Aftaler/Ungeindsatsen/Strakstilbud.aspx>

De økonomiske konsekvenser

De samlede økonomiske konsekvenser af ungepakken på henholdsvis Beskæftigelsesministeriets og Undervisningsministeriets område fremgår af nedenstående oversigter.

For en mere detaljeret gennemgang af de økonomiske konsekvenser henvises til KL's supplerende budgetvejledning, juli 2010.

Oversigt over økonomiske konsekvenser af ungepakken på Beskæftigelsesministeriets område

Mio. kr..	2010	2011	2012	2013
Aktiv indsats til unge 15-17-årige	9,0	22,2	22,2	22,2
Bedre datagrundlag for indsatsen	9,0	1,0	1,0	1,0
Strakstilbud til unge under 20 år	30,9	28,8	-12,3	0,0
Læse- skrivetest til unge under 30 år	6,3	9,6	9,6	9,6
Forbedring af muligheden for jobrotation	0,0	0,0	0,0	0,0
Forbedrede muligheder for mentorstøtte	4,0	10,1	10,1	10,1
Befordringsgodtgørelse	5,5	0,0	0,0	0,0
I alt	64,7	71,7	30,6	42,9
Heraf stat	34,4	36,8	6,2	14,1
Heraf kommune	30,3	35,0	24,4	28,9
- heraf DUT	14	16	14,8	15
- heraf budgetgaranti	16,3	19	9,6	13,9

Note: Beløb vedr. 2010 står i 10-pl, mens beløb vedr. 2011-2014 står i 11-pl

Oversigt over økonomiske konsekvenser af ungepakken på Undervisningsministeriets område

Mio. kr. i 2010-pl.	2010	2011	2012
<i>Udgifter til nye initiativer:</i>			
Opfølgning på uddannelsesplan (UU)	0	10,3	10,3
Vurdering af uddannelsesparathed (UU)	2,5	11,2	11,2
Øget vejledning i overgangen til ungdomsuddannelser (UU)	-	14,7	14,7
Etablering af øvrige kommunale tilbud	-	39,3	78,6
heraf skønnet særlige vejledningsforløb (UU)	-	9,8	19,7
Afledt uddannelsesaktivitet i kommunerne	-	9,7	37,6
Forslag om overgang fra 10. klasse til erhvervsuddannelser	-	6,1	12,3
Udvidelse af mentorordning (UU)	-	2	2
Befordring	1	2	2
<i>I alt til nye initiativer</i>	<i>3,5</i>	<i>95,3</i>	<i>168,7</i>
<i>Bortfald og ny målretning i kommunerne:</i>			
Bortfald af krav om vejledning fra 6. klasse og målretning af 7. klasse (UU)	-19	-45	-45
Øget målretning af vejledning til elever med særlige behov og mindre til elever uden særlige behov (UU)	0	-17,5	-35

<i>I alt</i>	-19	-62,5	-80
Netto tilføres kommunerne indenfor undervisningsområdet	-15,5	32,8	88,7
- heraf konsekvenser for UU *)	-16,5	-14,5	-22,2

*) Sum af "UU"-markeringerne i oversigten